

Rakennusperinnön hoidon avustuksista

Kestävän kehityksen viikko 29.9.2022
Vuorilinna, Tarvasjoki, Lieto

Karolina Jalarvo
tarkastaja
Alueidenkäytön yksikkö
Ympäristö ja luonnonvarat vastuualue

Mitä ELY-keskus tekee?

Alueidenkäytön yksikkö:

- edistää kuntien alueiden käytön suunnittelun ja rakennustoimen järjestämistä
- lausuu ja neuvottelee kaavahankkeista
- antaa lausuntoja poikkeamislupa- ja suunnittelutarveratkaisuhakemuksista
- lausuu rakennusjärjestysehdotuksista
- käsittelee ja ratkaisee rakennusperintölain mukaisia suojeluasioita
- **jakaa avustuksia rakennusperinnön hoitoon sekä saariston ympäristönhoitoon (yhteistyössä alueellisten vastuumuseoiden kanssa)**

Rakennusperinnön hoidon avustuksen rahoitus

- Ympäristöministeriö jakaa määrärahat ELY-keskuksille keväisin
 - Vuonna 2022 saatiin 166 000 € (Satakunta ja Varsinais-Suomi)
 - Avustusta haettiin 1,4 milj. euroa
 - Hakemuksia saapui n. 130 kpl
 - Avustusta myönnettiin yhteensä 46 kohteelle

- Kannattaa hakea avustusta toimenpide / rakennuksen osa kerrallaan

Ketkä voivat saada avustusta?

- Yksityiset omistajat, perikunnat
- Asunto-osakeyhtiöt
- Yritykset
- Kunnat, kuntayhtymät
- Rakennusperinnön hoitoa edistävät yhteisöt (kyläyhdistykset ym.)

- HUOM. Seurantalot hakevat avustusta Kotiseutuliitolta kotiseutuliitto.fi/seurantalojen-korjausavustus
- Museovirasto myöntää entistämisasiavustuksia kohteen omistajille rakennusperinnön suojelemisesta annetulla lailla suojeltuihin tai muuten merkittäviin kohteisiin, joiden kunnostus edellyttää erityistä kulttuuri- tai rakennushistoriallista asiantuntemusta ja osaamista museovirasto.fi_avustukset/rakennukset

Millaisiin kohteisiin avustusta voi saada?

- Avustuksen myöntämisen perusteet ovat aina tapauskohtaisia.
- Soveltuvia kohteita ovat esimerkiksi: kaavamääräyksin suojellut rakennukset, valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön tai arvokkaaseen maisema-alueeseen kuuluvat kohteet
 - [Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt \(rky.fi\)](http://rky.fi)
 - [Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet \(ym.fi\)](http://ym.fi)
- Myös muutoin kulttuurihistoriallisesti arvokkaille tai paikallisesti merkittävälle kohteille voidaan myöntää avustuksia
- Jos rakennus on suojeltu erillisellä suojelupäätöksellä taikka vaatii restauroinnin tai konservoinnin erityisosaamista esimerkiksi sisätiloissa, suosittelemme avustuksen hakemista ensisijaisesti Museovirastolta

Mihin toimenpiteisiin avustusta saa?

- Korjauksiin, joilla edistetään rakennuksen ja sen rakenteiden **säilymistä**
 - runko, katto, ulkoseinät, perustukset , ikkunat, ovet, tulisijat
 - ei esim. uusien ikkunoiden teettämiseen
- Rakennuksen pihapiirin tai sen muun välittömän ympäristön kunnostamiseen
 - esim. aidat, portit, muurit
- Avustusta ei myönnetä esim:
 - Rakennuksen siirtämiseen
 - Käyttömukavuuden lisäämiseen (kuten vesijohdon vetäminen, viemäröinti, sähköistäminen)
 - Kohteisiin, joihin on ensisijaisesti saatavilla muuta kautta valtion tai kirkon avustusta

Korjauksen tavoitteet

- Ominaisluonteen ja historiallisten erityispiirteiden säilyminen
- Vältetään rakennusosien tarpeetonta uusimista
- **Työ tehdään rakentamisajankohdan mukaisilla työtavoilla**
- **Käytetään rakennukseen sopivia perinteisiä rakennusmateriaaleja**
- puna- ja keltamulta (keittomaalit), pellavaöljymaali, konesaumattu peltikate, huopa (kolmiorima), tiili (keraaminen ja sementti), päre, kalkkirappaus, hirsi, käsittelemätön puutavara, sinkitty aaltopelti
 - Ei hyväksytä mm: materiaali jäljitelmiä (pinnoitettu profiilipelti), kestopuu, palahuopa, valmiiksi pohjamaalattu puutavara

Lisätietoa korjaustavoista:

- Museoviraston sivusto www.korjaustaito.fi/
- Oman maakunnan alueellinen vastuumuseo:
Turun museokeskus / Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo
- VARELY:n blogissa [Rakennusperintöä odotellessa](#) on mielenkiintoisia juttuja mm. rakennusperinnön avustusta saaneista kohteista

HAKUAIKA

18.10.-30.11.2022

- Hakemuksia otetaan kuitenkin vastaan ympäri vuoden, koska hakemuksen tulee olla ELY-keskuksessa **ennen** toimenpiteiden aloittamista.
- Kaikki 30.11. mennessä saapuneet hakemukset käsitellään keväällä 2023
- **Paljon hyvää tietoa löytyy ELY-keskuksen sivuilta:**
<https://www.ely-keskus.fi/avustukset-rakennusperinnon-hoitoon>
- Voit myös olla yhteydessä ELY-keskuksen ja vastuumuseon asiantuntijaan ja pyytää neuvoja hakemiseen tai rakennusperinnön korjaukseen ja suunnitteluun liittyen.

Hakemuslomakkeen täyttämisestä

- Täytä hakemuslomake huolellisesti. Näin välttyt täydennyspyynnöiltä.
- Haettava avustussumma pitää täyttää. ELY-keskus ei voi käsitellä hakemusta, jossa ei ole edes arviota haettavasta avustussummasta.
- **Täytä ja lähetä hakemuslomake sähköisesti [Aluehallinnon sähköinen asiointipalvelu](#)** = Helppo ja kätevä nettisivu, joka ohjaa täyttäjää eteenpäin ja jonne arkistoituu kaikki hankkeeseen liittyvä materiaali
- Jos et voi käyttää sähköistä asiointia, voit tulostaa hakulomakkeen suomi.fi palvelusta
- Avustuspäätökset tai tieto päätöksestä toimitetaan ilmoittamaasi sähköpostiosoitteeseen

Muista ainakin nämä 3 liitettä!

1. **VALTAKIRJA**. Jos kohde on yhteisomistuksessa tai hakemus täytetään omistajan puolesta. Koskee myös yhteisöjä: yhdistyksiä, taloyhtiöitä ja perikuntia.
2. Muutama **UUSI VALOKUVA** kohteesta. Tarpeelliset kuvat ovat ainakin:
 1. kohteen sijoittuminen ympäristöönsä,
 2. kuva koko kohteesta (esim. koko rakennuksesta)
 3. lähikuva kunnostusta vaativasta kohdasta (esim. ikkunan nurkasta)
 - Nimeäthän liitteesi selkeästi. Esimerkiksi näin: Kuva 1 Mattilan tilan pihapiiri, Kuva 2 Mattilan tilan päärakennus pihan puolelta, Kuva 3 Mattilan päärakennuksen ikkuna.
3. **TYÖSELOSTUS tai KORJAUSSUUNNITELMA** (erityisesti vaativammasta työstä). Tämä liite voi olla esimerkiksi tarjous tai vapaamuotoinen selvitys, jossa on eritelty materiaalit, toimenpiteet ja laitteet sekä aikataulut ja töiden tekijät.

Voit toimittaa liitteinä myös nämä:

- Selvitys kohteen omistusoikeudesta (esim. lainhuutotodistus tai luovutuskirja)
- Eritelty kustannusarvio kunnostustyön kokonaiskustannuksista
- Kuntoarvio eli selvitys kohteen kunnosta
- Kartta, josta käy selkeästi ilmi missä kunnostettava kohde sijaitsee. Ympyröi kartalle mielellään koko tontti ja jos pihapiirissäsi on useita rakennuksia, niin ruksaa tai ympyröi myös se rakennus, jota avustushakemus koskee.
- Muutama historiallinen kuva kohteesta. Nimeäthän vanhatkin kuvat selkeästi. Esimerkiksi näin:

Vanha kuva 1 Mattilan tila 1900-l alussa

Vanha kuva 2 Mattilan tilan päärakennuksen alkuperäinen ikkuna

Muuta huomioitavaa

- Avustusta on haettava **ennen** korjaus- tai kunnostushankkeen toimenpiteiden aloittamista
 - hankkeen aloittamiseksi katsotaan esim. hanketta koskevan sopimuksen tai tilauksen tekeminen, hankinnan toimitus tai hankintaa koskevan maksun suorittaminen
- **Kannattaa olla yhteydessä alueellisen vastuumuseon valvojaan ennen töiden aloittamista.**
- Hallinnollinen valvonta: ELY-keskus,
Antikvaarinen valvonta: vastuumuseo
- Hyväksyttäviä menoja ovat vain avustuspäätöksen ehtojen mukaiset menot
- Avustus on käytettävä avustuspäätöksessä mainitussa määräajassa
 - pisin mahdollinen käyttöaika on päätöksen antamisvuosi ja sitä seuraavat 2 vuotta.
- Avustuspäätökseen voi hakea muutosta (toimenpide, jatkoaika)
 - muutosta on haettava **ennen** töiden aloittamista

Avustuksen maksaminen

- Avustus maksetaan todellisten kustannusten mukaan työn tekemisen jälkeen, kuittien sekä maksutositteiden perusteella
- Hakijan pitää tehdä maksatushakemus
- Avustus maksetaan tarvittaessa useammassa erässä, kerrallaan kuitenkin korkeintaan 50 % jo suoritettujen toimenpiteiden kustannuksista (huom. pelkkiä materiaaleja ei voi saada maksuun, vaan materiaalien tulee olla käytetyt työhön)
- Hyväksyttäviä ovat vain sellaiset menot, jotka ovat syntyneet avustushakemuksen jättämisen jälkeen
- Hyväksyttäviä menoja ovat mm.
 - materiaalit, maksetut palkat, vakuutukset sekä teline- ja konevuokrat kuittien mukaan
- Oma työ ja siitä aiheutuneet kulut, esimerkiksi talkooruokailu, eivät ole hyväksyttäviä menoja

Kotitalousvähennys

- Valtion, kunnan tai muun julkisyhteisön varoista luonnolliselle henkilölle maksettu avustus estää kotitalousvähennyksen asunnon kunnossapito- ja perusparannustyöstä. (Tuloverolaki 127 a § momentti 3 / 92 § kohta 16) **Myös rakennusperinnön hoitoon saatu avustus on tuloverolain 92 §:n mukaan verovapaata tuloa.**
- Tiettyä rakennuksen osaa varten saadut korjausavustukset estävät vaikutusaikanaan (avustuksen myöntövuosi ja 2 sitä seuraavaa vuotta) aina kotitalousvähennyksen samaan kohteeseen, samaan työsuoritukseen.
- Myös pelkästään materiaalihankintoja varten myönnetty avustus estää kotitalousvähennyksen saamisen työn perusteella, jos avustus on myönnetty samaan kohteeseen.
- Lisätietoja: [Kotitalousvähennys asunnon kunnossapito- ja perusparannustyöstä\(vero.fi\)](http://vero.fi)

Yhteystietoja

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Karolina Jalarvo karolina.jalarvo@ely-keskus.fi, 0295 022 501

Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo / Turun museokeskus

Sara Tamsaari, sara.tamsaari@turku.fi, 040 187 9259

A photograph of the interior of a rustic log cabin. The walls are constructed from horizontal wooden logs. A small, narrow window is visible in the center, showing a glimpse of the outdoors. The word "KIITOS!" is overlaid in white, bold, sans-serif font across the middle of the image. The lighting is warm and natural, coming from the window.

KIITOS!